DR. STANISŁAW KLEMENSIEWICZ

O NOWYCH I MAŁO ZNANYCH GATUNKACH MOTYLI FAUNY GALICYJSKIEJ

PRZYCZYNEK DZIEWIĄTY.

W KRAKOWIE
NAKŁADEM AKADEMII UMIEJĘTNOŚCI
SKŁAD GŁÓWNY W KSIĘGARNI SPÓŁKI WYDAWNICZEJ POLSKIEJ
1913

DR. STANISŁAW KLEMENSIEWICZ

O NOWYCH I MAŁO ZNANYCH GATUNKACH
MOTYLI FAUNY GALICYJSKIEJ

PRZYCZYNEK DZIEWIĄTY.

W KRAKOWIE
NAKŁADEM AKADEMII UMIEJĘTNOŚCI
SKŁAD GŁÓWNY W KSIĘGARNI SPÓŁKI WYDAWNICZEJ POLSKIEJ
1913

Osobne odbicie z T. XLVII. Spraw. Kom. fizyogr.
Akademii Umiejętności w Krakowie.

Drukarnia Uniwersytetu Jagiellońskiego pod zarządem Józefa Filipowskiego.

O nowych i mało znanych gatunkach motyli fauny galicyjskiej.

Przyczynek dziewiąty.

Napisał

Dr Stanisław Klemensiewicz.

W niniejszym przyczynku podaję wyniki dalszej [1]) rewizyi krajowych motyli większych (*Macrolepidoptera*) zbioru mojego, przedewszystkiem rodziny *Geometridae*, uwzględniając gatunki rzadkie, tudzież aberacye, dla fauny galicyjskiej nowe (oznaczone gwiazdką: *).

Gatunki zestawiono systematycznie i nazwano według katalogu Dr. O. Staudingera i Dr. H. Rebla (Katalog der Lepidopteren des paläarktischen Faunengebietes; Berlin 1901), z nielicznemi zmianami, spowodowanemi najnowszemi badaniami.

Do oznaczenia komórek i użyłkowania skrzydeł użyto terminologii Herrich-Schäffera.

Po ogłoszeniu ósmego przyczynku do niniejszej pracy (w r. 1910/11) wydano następujące ważniejsze publikacye z wykazami motyli galicyjskich:

Stöckl A., Motyle (*Lepidoptera*) rzadsze i nowe, zebrane w latach 1908—1910 w okolicach Lwowa, Janowa, Mikuliczyna i Worochty. Część II. (Kosmos, XXXV, str. 210—224. Lwów, 1911).

Romaniszyn J. Dwie nowe odmiany motyli z rodziny *Zygaenidae* (*Lepidoptera*) dla fauny motyli galicyjskiej. (Kosmos, XXXVI; str. 477—479. Lwów, 1911).

Schille F. *Satyrus dryas* Scop. *forma ab. Brunickii form. nov.* (Zeitschr. f. wissensch. Insektenbiologie. Tom VII, 1911, str. 28).

---

[1]) Porówn.: Przyczynek VII i VIII do pracy niniejszej, w Sprawozd. Komisyi fizyogr. Akad. Umiej. w Krakowie, T. XLV, str. [48]—[55], oraz T. XLVI, str. [4]—[20].

Schille F. Materyały do fauny owadów krajowych; II. (Sprawozd. Komis. fizyogr. Akad. Umiej. w Krakowie, T. XLVI).

Brunicki J. Bar. Spis motyli zebranych w powiecie stryjskim. Część III. (Sprawozd. Komis. fizyogr. Akad. Umiej. w Krakowie. T. XLV; Dział II, str. [64]—[98]). — Część IV. (w tychże Sprawozdaniach, T. XLVI, str. [137]—[177]).

W wymienionych wyżej pracach, tudzież w niniejszym przyczynku, wykazano łącznie 45 form głównych, oraz 116 aberacyj i odmian motyli, nowych dla fauny galicyjskiej.

Przy oznaczaniu form wątpliwych udzielił mi swej pomocy Prof. Dr H. Rebel w Wiedniu, za co Mu na tem miejscu uprzejmie składam podziękowanie.

W Nowym Sączu, w marcu 1913 r.

Pieridae.

*1. *Pieris Napi* L. *ab. Radiata* Röber. Forma wiosenna, biała, z wierzchu wzdłuż żyłek szeroko szaro napröszona; zdarza się prawie wyłącznie u samic. Łowiłem ją i hodowałem *ex l.* w Krakowie i Rzeszowie w połowie kwietnia.

Nymphalidae.

*2. *Vanessa Urticae* L. *trans. var. Turcica* Stgr. W Wierchomli nad Popradem złowiłem 17-go lipca roku zeszłego żywo ubarwiony egzemplarz tego gatunku, o nader drobnych, zaledwie kilku czarnemi łuskami zaznaczonych plamkach w komórce 2 i 3-ej skrzydeł przednich; na skrzydłach tylnych jest czerwono-żółta część tła przed krańcem węższa niżeli zwyczajnie. Forma ta stanowi wyraźne przejście do *var. Turcica* Stgr., a pośrednio do *var. Ichnusa* Bon., żyjącej w Sardynii i Korsyce.

Hesperiidae.

*3. *Hesperia Fritillum* Rbr. Rzadka, do niedawna uważana za odmianę gatunku *Alveus* Hb. Jeden okaz znalazłem w Nowym Sączu, na początku sierpnia.

Notodontidae.

*4. *Pygaera Curtula* L. *gen. aest. Aestiva* m. *„Multo obscurior, alis anterioribus brunnescentibus, distinctius signatis, macula apicali parte interiore plerumque nigrescenti“.*

Ten gatunek pojawia się dwa razy do roku, mianowicie w drugiej połowie kwietnia i w maju, oraz znowu od drugiej połowy lipca do połowy sierpnia. Okazy generacyi wiosennej są jasno-popielate, o słabym odcieniu czerwonawym, niekiedy białawe (zbliżone do wschodnio sybirskiej *var. Canescens* Graes.). Generacya letnia jest u nas z reguły znacznie ciemniejsza, więcej brunatnawopopielata z silniejszą przymieszką czerwonawą; plama wierzchołkowa skrzydeł przednich jest również o wiele ciemniejsza, w swej części ku nasadzie skrzydła zwróconej częstokroć czarniawa; białawe rysy poprzeczne wskutek ciemnego tła silniej uwydatnione; czarniawa linia falista przed krańcem wyraźniejsza.

Samca złowiłem w Piwnicznej 6 sierpnia, samicę w Naściszowej koło Now. Sącza 31-go lipca.

5. *P. Pigra* Hufn. *ab.* Różni się od formy głównej niemal jednostajnie popielatemi skrzydłami przedniemi, gdyż miejsca, które u tamtej mają kolor brunatny, są niewiele od tła ciemniejsze. Jedną samicę tej jasnej formy wyhodowałem *ex l.* na wiosnę w Brodach, drugą w pokoleniu letniem, w Nowym Sączu, w połowie lipca.

Noctuidae.

Trifinae.

6. *Agrotis Tritici* L. *ab. Aquilina* Hb. W Piwnicznej koło Now. Sącza w połowie sierpnia. Dotychczas była znana tylko z Galicyi wschodniej.

*7. *Mamestra Dissimilis* Knoch *ab. Variegata* Rbl. Jeden okaz tej pstrej aberacyi przyleciał do światła lampy w Now. Sączu, w połowie maja.

8. *Hadena Adusta* Esp. Ten rzadki gatunek znaleziono w formie głównej dotychczas — o ile mi wiadomo — tylko w Janowie [1]). Jeden egzemplarz wychowałem w Now. Sączu na początku maja z gąsienicy, znalezionej na *Solidago virgaurea;* gąsienica zimuje prawie dorosła.

9. *Caradrina Quadripunctata* F. *ab.* Gatunek wszędzie zwyczajny, pojawiający się w dwóch pokoleniach. Okazuje pewną skłonność do tworzenia aberacyj, polegających na mniejszej lub większej wyrazistości ciemnego nakreślenia skrzydeł przednich. W Brodach złowiłem w połowie sierpnia na przynętę jabłkową okaz, zaledwie widocznie nakreślony, przeciwnie we Lwowie, dnia 18-go maja egzemplarz o bardzo wybitnem nakreśleniu i stosunkowo wielkiej (zwyczajnie kropkowatej) plamie okrągłej.

---

[1]) Wykazany przezemnie z Brodów w r. 1898 (Komisyi fizyogr. Akad. Umiej. w Krakowie; T. XXXIII, p. [136]) egzemplarz tego gatunku, należy do odmiany *var. Baltica* Hering.

*10. *Xanthia Lutea* Ström. *ab. Togata* Esp. Nieznaczna aberacya. Znalazłem ją w Brodach w połowie września.

Gonopterinae.

*11. *Scoliopteryx Libatrix* L. *ab. Suffusa* Tutt. W Nowym Sączu wyhodowałem *ex pup.* 20-go października bardzo ciemny egzemplarz. Zdarza się to rzadko u tej pospolitej, jednak mało zmiennej sówki.

Hypeninae.

*12. *Herminia Derivalis* Hb. *ab. Innotatalis* m. *„Tota infuscata, alis innotatis“.* Wszystkie skrzydła mocno brunatno zaciemnione, wskutek czego rysy poprzeczne niewidoczne, tylko zewnętrzna granica kreseczek środkowych na skrzydłach przednich pozostaje żółta; również ciało bardzo ciemne. Jedną samicę tej rzadkiej formy wypłoszyłem 8-go sierpnia 1902 r. w Wierchomli nad Popradem.

Brephidae.

*13. *Brephos Parthenias* L. *ab. Dealbata* m. *„Alis non albo pictis“.* Różni się od formy głównej zupełnym brakiem białych miejsc na wszystkich skrzydłach, co zwłaszcza na stronie odwrotnej bardzo wpada w oczy. Zdaje się, że aberacya ta zdarza się tylko u samców. Dwa samce złowiłem w marcu w okolicy Lwowa.

Geometridae.

Geometrinae.

*14. *Pseudoterpna Pruinata* Hufn. *ab. Agrestaria* Dup. W Brodach *ex l.* na początku czerwca.

15. *Nemoria Porrinata* Z. W Podhorcach ob. Stryja w połowie czerwca.

Acidaliinae.

16. *Acidalia Dimidiata* Hufn. *ab.* We Lwowie wyhodowałem *ex l.* 23-go czerwca samicę, o słabym tylko cieniu środkowym zresztą pozbawioną rys poprzecznych.

*17. *A. Bisetata* Hufn. *ab. Schaefferaria* Fuchs. Zdarza się czasem między okazami formy głównej. W Rytrze i Janowie w drugiej połowie lipca.

18. *A. Aversata* L. *ab. Effuscata* Galv. W r. 1899 wyhodowałem *ex ovo* w pierwszej połowie lipca kilkanaście egzemplarzy tego zwyczajnego gatunku, należących częścią do *ab. Spoliata* Stgr.; między nimi znalazł się jeden typowy okaz *ab. Effuscata* Galv.

19. *A. Immorata* L. *ab.* Gatunek zmienny. Na wzmiankę zasługują dwa małe samce z okolicy Brodów, znalezione w połowie sierpnia i września, o skrzydłach sprószonych jednostajnie łuską gliniasto-szarą i o bardzo niewyraźnych smugach poprzecznych.

*20. *A. Remutaria* Hb. *ab. Extirpata* Fuchs. Dotychczas tylko dwa ♂♂ w okolicy Lwowa, 26-go maja.

21. *A. Corrivalaria* Kretschm. Wykazana z Galicyi przez Dr. Rebla [1]); ja jej jeszcze w kraju nie znalazłem.

22. *Ephyra Porata* F. Zjawia się dwa razy do roku, mianowicie w maju, oraz mniej licznie w lipcu i sierpniu. Mam w zbiorze bardzo wiele okazów wyhodowanych *ex l.* w Brodach i we Lwowie, należących do pokolenia wiosennego, kilka także pokolenia letniego. Okazy formy letniej są znacznie silniej nakreślone [2]), mianowicie mgliste plamy przed krańcem skrzydeł, cień środkowy, przedewszystkiem zaś obie rysy poprzeczne (zastąpione szeregami kropek) oraz pierścieniowate plamki środkowe są o wiele wyraźniejsze aniżeli u formy wiosennej.

23. *E. Punctaria* L. Rozprzestrzeniona w całym obszarze, miejscami częsta (zwłaszcza w lasach dębowych). Pojawia się, podobnie jak poprzednia, w dwóch nieco odmiennych pokoleniach, mianowicie w maju i znowu od połowy lipca do początku września. Okazy pokolenia wiosennego są u nas po największej części pozbawione prószystych plamek czerwonawych w krańcowem polu skrzydeł; u drugiej (jesiennej) generacyi są te plamki przeważnie całkiem wyraźne.

W obrębie tych dwóch sezonowych form, wyróżnia się kilka podrzędniejszych aberacyj, z których następujące trzy wyhodowałem z gąsienic w Brodach:

*24. *E. Punct. ab. Infuscata* Reut.,

*25. *E. Punct. ab. Demptaria* Fuchs, oraz

26. *E. Punct. ab. Naevata* Bastelb.

Nadto zasługuje na wzmiankę aberacya odznaczająca się mocno zarumienionem polem środkowem skrzydeł przednich, wyhodowana w jednym wielkim okazie z zimującej poczwarki we Lwowie.

27. *Rhodostrophia Vibicaria* Cl. *ab. Roseata* Ersch. koło Lwowa, przy końcu czerwca.

*28. *Rh. Vibic. ab. Fasciata* Rbl. Razem z poprzednią, także na początku lipca.

---

1) Fr. Berge's Schmetterlingsbuch. IX. Aufl. Stuttgart, 1910, str. 322.

2) Według Fuchsa (Stett. ent. Zeit. 1884, str. 266) ma być generacya letnia motyla (*gen. aest. Visperaria* Fuchs) mniejsza i częstokroć słabiej nakreślona, — co się nie zgadza z mojem spostrzeżeniem.

Larentiinae.

29. *Lythria Purpuraria* L. Gatunek pod względem ubarwienia bardzo zmienny. Obok znanych już i nazwanych aberacyj, zasługuje na wyszczególnienie forma, należąca do generacyi wiosennej (*gen. vern. Rotaria* F.) o przepaskach purpurowych tak bardzo rozszerzonych, iż zajmują, z wyjątkiem mocno ścieśnionego pola środkowego i małej przypachowej części nasady skrzydeł przednich, całą tychże powierzchnię. Dwa okazy tej aberacyi złowiłem w okolicy Brodów 27-go kwietnia i 12-go maja. Tamże znalazłem 7 i 31-go sierpnia dwa egzemplarze generacyi letniej, u których znajdują się przeciwnie tylko dwie bardzo wązkie i brzegu pachowego nie dosięgające przepaski purpurowe (forma przejściowa do *ab. Abstinentaria* Fuchs).

30. *Ortholitha Limitata* Sc. *ab.* Z górskich okolic nad Popradem (Stary Sącz, Rytro) posiadam okazy (♂ i ♀), u których wszystkie trzy pola na skrzydłach przednich są jednakowo ciemne, odgraniczone liniami poprzecznemi, niewiele od tła jaśniejszemi; również skrzydła tylne są bardzo ciemne. Łowiłem je od końca lipca do połowy sierpnia.

31. *Minoa Murinata* Sc. *ab. Cinerearia* Stgr. W okolicy Brodów na początku czerwca.

*32. *Anaitis Plagiata* L. *ab. Interrupta* m. „*Alarum anter. area media latius interrupta*“.

Pole środkowe skrzydeł przednich między fałdzikiem a żyłką 2-gą szeroko przerwane, a to wskutek zetknięcia się drugiego i trzeciego paska poprzecznego. Jeden okaz tej niezwykłej formy znalazł się koło Lwowa w połowie czerwca.

33. *Lobophora Halterata* Hufn. *ab. Rudolphii* Lampa. Rzadka ciemna aberacya, znaleziona w Brodach przy końcu kwietnia.

34. *Scotosia Rhamnata* Schiff. *ab.* Dwa samce, złowione w pierwszej połowie czerwca w Brodach i we Lwowie, odznaczają się jednostajną, ciemno-brunatną barwą skrzydeł o liniach poprzecznych niewiele od tła jaśniejszych; tylko linia falista przed krańcem pozostaje biała.

35. *Lygris Reticulata* Thnbg. *ab. Ovulata* Borgm. Wypłoszona ze świerków w Małej Roztoce koło Rytra, 22-go lipca; rzadka.

*36. *L. Prunata* L. *ab. Interrupta* Hirschke [1]). Powszechnie znana, lecz dopiero niedawno nazwana aberacya, u której ciemne pole środkowe na skrzydłach przednich jest poniżej żyłki 2-ej szeroko przerwane, a to wskutek zlania się ograniczających je wstęg jasnych; u formy przejściowej jest owo pole w tem miejscu tylko

---

[1]) Neue Aberrationen paläarktischer Lepidopteren. (Verhandl. d. k. k. Zool.-botan. Gesell. in Wien; LX, str. 417).

zwężone i przecięte białawo wzdłuż fałdzika i żyłki 2-ej. Kilka okazów, mniej lub więcej typowych, wyhodowałem *ex l.* wraz z formą główną w Brodach i we Lwowie, między 13-ym czerwca a 8-ym lipca.

37. *Larentia Dotata* L. *ab. Deleta* Strand. W Piwnicznej 19-go lipca.

*38. *L. Bicolorata* Hufn. *ab. Completa* Rbl. Rzadka forma o całkowicie niemal ciemnem polu środkowem skrzydeł przednich. Jeden okaz złowiłem w Nowym Sączu na początku lipca.

*39. *L. Variata* Schiff. *ab. Nigrofasciata* Gumppbg. Kilka okazów, mniej lub więcej typowych, złowiłem w lasach świerkowych koło Starego Sącza (z końcem maja i na początku czerwca), oraz w Czarnym Dunajcu (w drugiej generacyi na początku sierpnia).

40. *L. Siterata* Hufn. *ab.* Egzemplarz samicy, złowiony w Bielowicach koło Nowego Sącza w połowie września, różni się od formy zwyczajnej zupełnym brakiem rdzawo-brunatnej przymieszki na skrzydłach przednich, właściwej temu gatunkowi.

41. *L. Taeniata* Stph. *ab.* U jednego okazu z Łomnicy nad Popradem (złowionego 2-go sierpnia) jest brunatno-czarne pole środkowe skrzydeł przednich blizko o połowę węższe niżeli zwyczajnie.

42. *L. Fluctuata* L. *ab. Acutangulata* Chr. We Lwowie (Ogród strzelecki) w połowie maja, oraz w Bieczu 22-go sierpnia.

Na wzmiankę zasługuje inna forma tego pospolitego gatunku, znaleziona we Lwowie w połowie maja, u której biało-szare tło skrzydeł przednich ma mocny żółtawy odcień.

43. *L. Suffumata* Hb. *ab.* (*et var.*) *Minna* Butl. Tę rzadką odmianę, opisaną z Azyi wschodniej, znaleziono w późniejszych czasach kilkakrotnie w Austryi Niższej, oraz w Galicyi wschodniej (Janów, Podhorce ob. Stryja); jedną samicę wykryłem również w okolicy Bochni w lesie sosnowym, dnia 13-go sierpnia 1880, przeto w czasie, kiedy ta forma nie była jeszcze opisana.

*44. *L. Quadrifasciaria* Cl. *ab. Ignobilis* Butl. Koło Lwowa w połowie czerwca.

45, *L. Quadrif. ab. Thedenii* Lampa (= *Atrofasciaria* Schille). Zdarza się nierzadko wśród formy głównej; najwybitniejsze okazy łowiłem w Czarnym Dunajcu przy końcu lipca.

Prócz wymienionych wyżej aberacyj tego zmiennego gatunku, posiadam w zbiorze szczególniejszą formę (♀), o bardzo silnem nakreśleniu i brunatnem (zamiast rdzawo-żółtem) polu krańcowem skrzydeł przednich; część tego pola, zawarta między tylną prążką poprzeczną a białą linią falistą (struga wodnista), jest w kształcie wstęgi czarno brunatna, wskutek czego owa prążka i linia falista bardzo silnie się uwydatniają. Znaleziona w Czarnym Dunajcu 19-go lipca [1]).

---

[1]) Zupełnie podobny okaz złowiłem w Karlsbadzie przy końcu lipca.

46. *L. Ferrugata* Cl. Gatunek zmienny. Egzemplarz złowiony we Lwowie w połowie maja ma skrzydła przednie jednostajnie blado brunatno rdzawe (tylko w wązkiem polu krańcowem białawo rozjaśnione), o licznych ciemniejszych liniach poprzecznych. Inny, piękny okaz, należący do *ab. Spadicearia* Bkh. (znaleziony 8-go czerwca w Zimnej Wodzie koło Lwowa), odznacza się ostrem nakreśleniem i o połowę węższem niżeli zwyczajnie polem środkowem skrzydeł przednich.

47. *L. Unidentaria* Hw. Należy niezawodnie do grupy form gatunku poprzedniego [1]). Przeglądając liczne okazy Ferrugaty zbioru mego, znalazłem cztery zgodne z opisem formy *Unidentaria*, pochodzące z Nowego Sącza (13-go maja i 27-go lipca), Lwowa (31-go maja) i Brodów (26-go sierpnia).

48. *L. Designata* Rott. *ab.* Między kilku okazami, wyhodowanymi *ex ovo* na wiosnę w Piwnicznej, wylągł się samczyk o tak mocno zwężonej połowie pachowej pola środkowego na skrzydłach przednich, że ciemne wstęgi, stanowiące granice tego pola. w tem miejscu ze sobą się stykają.

*49. *L. Dilutata* Bkh. *ab. Christyi* Prout. Dość rzadka aberacya. Kilka egzemplarzy znalazłem w lasach liściastych koło Brodów i Lwowa między 4-ym października a 10-ym listopada. Forma główna jest w okolicach Lwowa pospolita.

*50 *L. Dilut. ab. Latifasciata* Prout. Jedyny okaz złowiłem na Pohulance koło Lwowa 28-go września; bardzo rzadka.

Prócz wymienionych wyżej aberacyj zasługuje na wzmiankę forma, zbliżona nakreśleniem i połyskiem skrzydeł do *ab. Christyi* Prout, jednak różniąca się tłem brunatnawo-popielatem i silnem nakreśleniem pola krańcowego skrzydeł przednich; wyhodowana *ex l.* w Nowym Sączu 9-go października.

Inny egzemplarz (♀) (wychowany również z gąsienicy w Krakowie 13-go października) ma skrzydła przednie jednostajnie białawo-popielate, nie sprószone ciemniej, o licznych brunatnych, jednakowo wydatnych prążkach falistych.

*51. *L. Sociata* Bkh. *trans. ab. Degenerata* Hw. Okaz złowiony w okolicy Brodów na wilgotnej łące 26-go sierpnia jest bardzo zbliżony do tej rzadkiej aberacyi [2]).

*52. *L. Lugubrata* Stgr. *ab. Basinigra* m. *„Area media alarum anter. nigerrima, area basali posteriorum tota fusco nigra“.*

Różni się od formy głównej intensywnie czarnem polem środkowem skrzydeł przednich, przedewszystkiem zaś jednostajnie brunatno-czarnem polem nasadowem skrzydeł tylnych (które u formy

---

[1]) Badania Dra Rebla nie potwierdziły zdania Prouta i Aurviliusa, jakoby *L. Ferrugata* Cl. i *Unidentaria* Hw. różniły się narzędziami rodnemi.

[2]) Opisałem go w Sprawozd. Kom. fizyogr. T. XXXIII, p. [152].

głównej bywa białe, a tylko przy samej nasadzie mniej lub więcej brunatno naprószone). Dwie samice tej aberacyi znalazłem, obok wielu zwyczajnych okazów, w zrębach leśnych koło Starego Sącza.

*53. *L. Lugubr. ab. Interrupta* m. „*Area media alarum anter. albo interrupta*". Pole środkowe skrzydeł przednich wązkie, w komórce 1 *b* biało przerwane. Złowiona w jednym okazie (♀) w połowie czerwca. w tem samem miejscu, co poprzednia.

54. *L. Tristata* L. *ab.* Dwa samce z okolicy Brodów (znalezione przy końcu maja) mają pole środkowe skrzydeł we fałdziku nienormalnie zwężone; u jednego z nich jest ono w tem miejscu nawet niewyraźnie przerwane.

*55. *L. Albulata* Schiff. *ab. Mundata* m. „*Alarum anteriorum area media praeangusta, aequaliter testacea, extrorsum vix angulata, punctis fuscis non determinata*".

Pole środkowe skrzydeł przednich w kształcie wstęgi jednostajnie żółtawo-brunatne, bardzo wązkie, ku brzegowi ramiennemu rozszerzające się, ograniczone czysto białemi wstęgami poprzecznemi, tej samej niemal szerokości, co owo pole; (u formy głównej jest pole środkowe blizko 2 razy szersze, w połowie nasadowej białawe). Zewnętrzna granica pola środkowego i biała wstęga za niem są tylko raz (w komórce 3) słabo załamane. Najważniejszą cechę stanowi jednak zupełny brak charakterystycznych dla tego gatunku czarno-brunatnych kropeczek, które u formy głównej mieszczą się na żyłkach po obu stronach pola środkowego.

Tę szczególną aberacyę wykryłem w Piwnicznej, w połowie sierpnia 1903 r.

56. *L. Bilineata* L. *ab.* Okaz złowiony 19 go czerwca w Gołąbkowicach koło Nowego Sącza odznacza się piękną, czerwonawo złoto-żółtą barwą skrzydeł, czem zbliża się do samca *ab. Bohatschi* Aign.

*57. *L. Silaceata* Hb. *ab. Deflavata* Stgr. W Starym Sączu wyhodowana z gąsienicy, żyjącej na *Epilobium*.

*58. *L. Corylata* Thnb. *ab. Defracta* Strand [1]) (= *ab. Interrupta* Hirschke [2]). Pole środkowe skrzydeł przednich wzdłuż fałdzika przerwane. Hodowałem ją *ex l.* we Lwowie i w Brodach.

59. *L. Badiata* Hb. *ab.* ♀. Odznacza się bardzo jasnem polem środkowem skrzydeł przednich, oraz wydatniejszemi prążkami poprzecznemi w środku skrzydeł tylnych, — co się u samic czasem zdarza. Znaleziona 1-go maja w okolicy Lwowa.

60. *L. Comitata* L. *ab. Moldavinata* Carad. W Brodach na początku lipca.

---

[1]) Beschreibung neuer Schmetterlingsformen aus Norwegen. (Schrift. d. Naturf. Ges. zu Danzig, 1901, tom X, str. 285).

[2]) Verhandl. d. Zool.-bot. Ges. in Wien, 1910, LX, str. 417.

61. *Tephroclystia Lariciata* Frr. Płoszyłem je z drzew w lasku modrzewiowym koło Starego Sącza i hodowałem przy końcu maja z gąsienic, znalezionych tamże w jesieni.

62. *T. Satyrata* Hb. *ab. Callunaria* Dbld. *Ex l.* we Lwowie. Wzmianki godna jest rzadka forma tego gatunku, u której pole krańcowe na wszystkich skrzydłach jest w kształcie wstęgi znacznie zaciemnione. Hodowałem ją we Lwowie na wiosnę *ex l.* z poczwarek zimujących.

63. *T. Semigraphata* Brd. W Piwnicznej przy końcu lipca. Gatunek rzadki, znany dotychczas tylko z doliny Popradu (Rytro, *coll.* Schille).

*64. *T. Sobrinata* Hb. *ab. Anglicata* H. S. Między licznymi okazami tego zmiennego gatunku, zebranymi głównie w okolicach St. Sącza, Rytra i Piwnicznej, znalazło się kilka (wyhodowanych *ex l.* między 6 a 31-ym sierpnia), należących do tej jasnej aberacyi.

*65. *T. Pumilata* Hb. *v. Tempestivata* Z. [1]. Wiele egzemplarzy zebrałem na cmentarzu w Brodach, między 15 a 21-ym kwietnia.

*66. *Chloroclystis Chloerata* Mab. *ab. Hadenata* Fuchs. We Lwowie koło śliw, w połowie czerwca, w Rzeszowie *ex l.* w połowie maja.

Boarmiinae.

67. *Abraxas Grossulariata* L. *ab.* Ten gatunek pojawia się w bardzo rozmaitych aberacyach, polegających głównie na ilości, formie i sposobie zlewania się czarnych plam. W Krakowie wychowałem z gąsienicy na początku lipca formę dotychczas nie opisaną, u której na skrzydłach przednich część brzegu ramiennego, zawarta między obiema żółtemi prążkami poprzecznemi, jest szeroko (do połowy komórki środkowej) czarna.

*68. *A. Sylvata* Sc. *ab. Pantarioides* Spitz. Jeden okaz tej słabo nakreślonej aberacyi wyhodowałem we Lwowie z gąsienicy, żyjącej na czeremsze; motyl wylągł się wskutek sztucznie przyspieszonego rozwoju poczwarki już w połowie kwietnia.

69. *A. Marginata* L. *ab.* Gatunek zmienny, wszędzie pospolity w dwóch pokoleniach. Za główną formę możnaby uważać te okazy, u których obok czarnej obwódki przy brzegu ramiennym i bocznym skrzydeł przednich, oraz przy bocznym skrzydeł tylnych, niema zresztą żadnych plam czarnych lub jest tylko jedna, prawie zawsze odosobniona, w środku skrzydeł przednich. Obok tej formy znachodzi się równie często inna (*ab.*) o dwóch czarnych plamach (w środku i przy brzegu pachowym) skrzydeł przednich, z których pierwsza bywa najczęściej szeroko zlana z czarnym

[1]) Porówn. mój „Przyczynek pierwszy“ w Spraw. Kom. fiz. T. XXXIV, str. 6.

brzegiem ramiennym; na skrzydłach tylnych tej formy albo brak plam, albo jest ich 1—3, ułożonych w poprzek środka skrzydeł.

Prócz tej aberacyi znaleziono w Galicyi dotychczas *ab. Pollutaria* Hb., *ab. Limbata* Hormuz. i *ab. Nigrofasciata* Schöyen.

70. *Deilinia Pusaria* L. *ab. Striaria* Hb. We Lwowie, w połowie maja; zdarza się bardzo rzadko u tego pospolitego gatunku.

*71. *D. Exanthemata* Sc. *ab. Unicolorata* Teich. Wyhodowana z gąsienicy w Krakowie.

72. *Ennomos Autumnaria* Wernb. *ab.* U dwóch samic z Rytra zupełny brak prószystych prążek poprzecznych na skrzydłach przednich.

73. *E. Quercinaria* Hufn. *ab. Equestraria* F. w Brodach *ex l.* 8-go lipca, okaz bardzo charakterystyczny.

74. *E. Quercin. ab.* Blada, słomiano-żółta-samica, o delikatnych brunatnych rysach poprzecznych, zresztą (z wyjątkiem brunatnych kropek środkowych na spodzie skrzydeł) pozbawiona obustronnie wszelkiego nakreślenia i nalotu ciemnego. Wyhodowana z gąsienicy w Brodach, w połowie lipca.

*75. *Selenia Bilunaria* Esp. *ab. „Alarum anteriorum umbra media nulla“*. Na skrzydłach przednich zupełny brak środkowego cienia poprzecznego, z powodu czego możnaby ją zaznaczyć nazwą: *Deumbraria*. Zdarza się przeważnie u samic generacyi drugiej (*gen. aest. Juliaria* Hw.). Łowiłem ją i hodowałem *ex l.* we Lwowie i w Rytrze, w lipcu i na początku sierpnia.

76. *S. Tetralunaria* Hufn. *„forma aestiva generationis vern.“*. We Lwowie wylągł się u mnie w domu 11-go marca z poczwarki, przeniesionej w lutym z dworu do ogrzanego pokoju, piękny egzemplarz samca, rozmiarem i ubarwieniem najzupełniej podobny do letniej formy *gen. aest. Aestiva* Stgr. [1]).

77. *Himera Pennaria* L. *ab. Obscura* Aign. Kilka okazów *ex l.* we Lwowie; motyle lęgły się od końca września do połowy października.

Na wzmiankę zasługuje nadto forma, zdarzająca się przeważnie u samic, o bladych różowo ochrowych skrzydłach.

78. *Angerona Prunaria* L. Gatunek w całej Galicyi rozsiedlony; pojawia się w licznych aberacyach połączonych ze sobą przejściami, z których następujące są prawdopodobnie dla fauny krajowej nowe.

*79. *A. Prun. ab. Nigrolimbata* Joan. Dwa okazy niezupełnie charakterystyczne, w Rytrze *ex l.* przy końcu maja.

---

1) Dr Rebel przypisuje to zjawisko sztucznie przyspieszonemu rozwojowi motyla, w skutek wczesnego przeniesienia poczwarki do ogrzanego pokoju („Wärmeprodukt“), co chyba bardzo wyjątkowo zdarzyć się może, gdyż wszystkie inne okazy, które w podobny sposób w rozwoju popędzałem, mają zwyczajną formę generacyi wiosennej.

*80. *A. Prun. ab.* ♂ *Fuscaria* Prout. Również w Rytrze dwa egzemplarze prawie całkiem ciemne.

81. *A. Prun. ab. Spangbergi* Lampa (= *Unicoloraria* Hormuz.). Dwa samce *ex l.* we Lwowie, na początku czerwca i *ex ovo* w Janowie, 19-go maja.

*82. *A. Prun. ab. Pallidaria* Prout. W Krakowie (na Kopcu Kościuszki) 23-go czerwca (♀), oraz *ex ovo* w Janowie w połowie maja (♂).

*83. *A. Prun. trans. ab. Kentearia* Stgr. W Brodach przyleciał do światła lampy w połowie lipca mały, blado ochrowy ♂, stanowiący wyraźne przejście do tej aberacyi [1]).

*84. *A. Prun. ab.* ♂ *Striolata* m. Kilka samców złowionych we Lwowie i Janowie w drugiej połowie maja i pierwszej czerwca, różni się wybitnie od wszystkich innych form gatunku *Prunaria.* Mianowicie ich ciemno-pomarańczowe skrzydła są bardzo gęsto upstrzone grubemi, poprzecznie ułożonemi kreseczkami brunatnemi. Formie tej możnaby dać nazwę (o ile jej jeszcze nie ma) *ab.* ♂ *Striolata.*

Na wzmiankę zasługuje spostrzeżenie, zrobione przy sposobności hodowli *ex ovo* gatunku *Prunaria.* Mianowicie z jaj, złożonych przez samicę *ab. Sordiata* Fuessl., złowioną w czerwcu w Janowie, otrzymałem na drugi rok 5 okazów formy głównej (2 ♂♂, 3 ♀♀), 5 *ab. Sordiata* Fuessl. (2 ♂♂, 3 ♀♀), 1 *ab. Spangbergi* Lampa (♂), 1 *ab. Pallidaria* Prout (♂) oraz 1 *ab.* ♂ *Striolata.*

85. *Epione Advenaria* Hb. *ab.* U dwóch samców, złowionych w maju w okolicach Krakowa i Brodów, jest tylna rysa poprzeczna na skrzydłach przednich słabo łukowato zgięta, na żyłce 4-ej wcale nie załamana. U innego okazu (♂), znalezionego koło Lwowa przy końcu maja, brak rysy poprzecznej na skrzydłach tylnych, na skrzydłach przednich zaś są obie rysy niewyraźne.

*86. *Hypoplectis Adspersaria* Hb. *ab. Obscurata* Lamb. W okolicy Brodów, w drugiej połowie lipca (♂, ♀).

87. *Semiothisa Signaria* Hb. *ab.* Forma bardzo ciemna wskutek gęstego nalotu brunatnego. W Nowym Sączu *ex l.*

88. *Hybernia Aurantiaria ab.* ♂ *Fasciaria* Linst. Zdarza się czasem w liściastych lasach koło Lwowa wśród formy głównej, która tamże w październiku jest wcale pospolita.

Na wzmiankę zasługuje innaodmiana samca tego gatunku, mająca skrzydła przednie jednostajnie żółte, skąpo ciemniej napròszone, o słabym tylko śladzie rys poprzecznych; na skrzydłach tylnych zupełny brak tychże. Złowiona z poprzedniemi.

*89. *H. Marginaria* Bkh. *ab.* ♂ *Rufipennaria* Fuchs. Dwa

---

[1]) Podobną formę przejściową znaleziono także na Bukowinie.

egzemplarze w okolicy Lwowa (na Wulce 23-go marca i w Brzuchowicach 4-go maja).

90. *H. Defoliaria* Cl. *ab.* ♂. *Obscura* Helfer (= *ab. Albida* Gumppbg.) [1]). Piękne dwa samce tej rzadkiej aberacyi wyhodowałem we Lwowie na początku listopada z gąsienic, żyjących na grabie.

91. *H. Defol. ab.* ♀ *Brunnescens* Rbl. [2]). W lasach liściastych koło Lwowa, w połowie października.

*92. *H. Defol. ab. Holmgreni* Lampa. Tylko jeden okaz w tem samem miejscu, gdzie poprzednie, 1-go listopada; rzadka.

*93. *Phigalia Pedaria* F. *ab.* ♂ *Extinctaria* Stndfs. Typowy egzemplarz znalazłem w okolicy Lwowa.

*94. *Biston Hirtaria* Cl. *ab. Congeneraria* Hb. (= *Duplicaria* Stgr.). Kilka samców, zebranych przy końcu marca i w kwietniu w okolicach Krakowa, Lwowa i Brodów, ma wybitnie zdwojone prążki poprzeczne na skrzydłach przednich; należy je przeto zaliczyć do tej aberacyi.

*95. *B. Hirt. ab.* ♀ *Terroria* Krul. Nieznaczna aberacya samicy o jednostajnie siwych skrzydłach przednich, na których znajdują się tylko słabe ślady pręg poprzecznych. Łowiłem je w krakowskim Ogrodzie strzeleckim w kwietniu.

96. *Amphidasis Betularia* L. *ab.* Gatunek zmienny, głównie z powodu rozmaitej gęstości czarnego naprószenia. We Lwowie i w Brodach hodowałem samce o skrzydłach skąpo naprószonych i bardzo słabo czarno nakreślonych; zwłaszcza tylna rysa poprzeczna na skrzydłach przednich jest niemal całkiem zanikła.

*97. *Boarmia Cinctaria* Schiff. *ab. Pascuaria* Brahm. W Starym Sączu, wypłoszona z brzozy 19-go maja.

*98. *B. Maculata* Stgr. *v. Bastelbergeri* Hirschke [3]). Dotychczas znana tylko z górskich okolic nad Dunajcem i Popradem, oraz ze Stryjskiego; łowiłem ją głównie w okolicy Rytra przy końcu lipca i na początku sierpnia.

*99. *Ematurga Atomaria* L. *ab.* ♂ *Ustaria* Fuchs. Gatunek nadzwyczajnie zmienny, tak iż nie łatwo znaleźć dwa okazy sobie równe [4]). Samce różnią się z reguły ubarwieniem dość znacznie od

---

[1]) Nazwie: „*ab. Albida*“ Gumppenberg, jako dawniejszej, należy się pierwszeństwo.

[2]) Dawniejsza nazwa aberacyi samca *ab.* ♂ *Ferruginea* Gumppbg. (= *ab. Obscurata* Stgr.) obejmowała dwie formy, które w najnowszych czasach rozłączono i odrębnie nazwano, mianowicie *ab. Brunnescens* Rbl. i *ab. Holmgreni* Lampa.

[3]) Formę *Maculata* Stgr., znaną ze Syberyi i Kraju nad Amurem, poczytywaną dawniej za odmianę gatunku *Repandata* L., uznano obecnie za gatunek odrębny (głównie na podstawie odmiennej budowy narządów rodnych), który u nas żyje tylko w odmianie *Bastelbergi* Hirschk.

[4]) Dr Schima omawia szczegółowo zmienność gatunku *Em. Atomaria* L. w Verhandl. d. Zool.-bot. Ges. in Wien; LXI, str. (47).

samic; czasem są jednak do nich najzupełniej podobne. Do aberacyj u nas jeszcze nie znanych należy *ab.* ♂ *Ustaria*, znaleziona w zrębach leśnych koło Starego Sącza w drugiej połowie maja.

Tamże w wiklinach nad Popradem złowiłem 8-maja małą samicę o skrzydłach niemal czysto białych, bardzo słabo brunatno sprószonych; na skrzydłach przednich znajduje się tylko prążka środkowa i dwie nasadowe, na tylnych tylko środkowa. Spód skrzydeł biały, o jednej tylko wybitnej prędze środkowej.

*100. *Bupalus Piniarius* L. *ab.* ♂ *Flavescens* B. Whit. U głównej formy samców gatunku *Piniarius* są jasne miejsca (tło) na skrzydłach żółtawo-białe, u *ab. Flavescens* w różnym odcieniu żółte (czasem nawet rdzawe). Ta druga forma jest w Galicyi o wiele częstsza; łowiłem ją w lasach sosnowych koło Starego Sącza, Lwowa i Brodów w drugiej połowie maja.

Prócz wymienionej aberacyi potworzyły się u samców tego gatunku jeszcze inne, wskutek nadmiernego rozwoju lub naodwrót zaniku żółtej (względnie białawej) barwy tła skrzydeł. W okolicy Starego Sącza złowiłem samca, u którego żółte tło skrzydeł jest wskutek ciemnego naprószenia mocno zredukowane; forma ta zbliża się przeto do *ab.* ♂ *Anomalarius* Huene. Przeciwnie posiadam z Brodów dwa okazy samców, u których jasno-żółty kolor tła zajmuje większą część skrzydeł, przyczem jest tylko bardzo słabo ciemniej naprószony. Na wzmiankę zasługuje wreszcie niezwyczajna aberacya samicy, wyhodowana *ex l.* we Lwowie, różniąca się od formy zwyczajnej intensywniej rdzawo-żółtem tłem skrzydeł i niewiele od tegoż ciemniejszem nakreśleniem zwyczajnem; żyłki skrzydeł przednich nie są wcale żółte. Jest to forma w ogóle bardzo jednostajnie ubarwiona [1]).

101. *Thaumnonoma Wauaria* L. *ab.* Ciemniejsza niżeli zwykle. Druga rdzawo-brunatna plamka przy brzegu ramiennym skrzydeł przednich (licząc od nasady tychże) jest oderwana od grubej czarnej kresy, mieszczącej się na żyłce poprzecznej, natomiast łączy się brunatnym cieniem z czarną kropką, leżącą u nasady żyłki 2-giej; wzmiankowana czarna kresa na żyłce poprzecznej nie jest hakowato załamana. Tę szczególną aberacyę (♂) wyhodowałem z gąsienicy we Lwowie, w połowie czerwca.

*102. *Th. Brunneata* Tbnb. *var. Obscurior* m. „*Alis obscurioribus, strigis obsoletis, plerumque extinctis*". Mam w zbiorze wiele okazów tego gatunku, częścią z Mikuliczyna, częścią z Nowego Sącza i okolicy (Biegonice, Piwniczna, Wierchomla). Okazy łowione w okolicach Nowego Sącza (dotychczas niestety same tylko samce) stanowią niewątpliwie odrębną rasę o widocznie ciemniejszych, bru-

---

[1]) O zmienności gatunku *B. Piniarius* ma się pojawić niebawem ilustrowana praca Klem. Dziurzyńskiego.

natno-ochrowych skrzydłach i bardzo niewyraźnych lub całkiem zanikłych rysach poprzecznych. Pojawia się w drugiej połowie czerwca.

103. *Phasiane Clathrata* L. *ab.* Na wzmiankę zasługuje forma o nakreśleniu zwyczajnem, lecz tle skrzydeł ochrowo-żółtawem (zbliżona do *ab. Cancellaria* Hb., która ma skrzydła również żółtawe, lecz znacznie węższe brunatne prążki poprzeczne); łowiłem ją w lipcu w Gołąbkowicach (koło Now. Sącza) i Szczawnicy, oraz hodowałem *ex l.* na wiosnę w Rzeszowie.

W Brodach i we Lwowie napotykałem w maju samce czysto białe o bardzo wązkiem brunatno-czarnem nakreśleniu poprzecznem.

Nolidae.

*104. *Nola Centonalis* Hb. *ab. Fasciata* Rbl. W Brzuchowicach koło Lwowa przy końcu czerwca i w Brodach przy końcu lipca.

Cymbidae.

*105. *Sarrothripus Revayana* Sc. *ab. Glaucana* Lampa. W Brodach w połowie kwietnia (okaz przezimowany), koło Lwowa w połowie czerwca (*ex l.*) i w Rytrze przy końcu lipca.

106. *S. Degenerana* Hb. [1]). Śliczny egzemplarz tego rzadkiego motyla wyhodowałem 27-go października z gąsienicy, znalezionej na wiklinie.

*107. *Hylophila Prasinana* L. *ab.* ♀ *Flava* Spul. We Lwowie wychowałem z gąsienic w maju dwa samce, stanowiące wyraźne przejście do tej mało znacznej aberacyi żółtawej.

Arctiidae.

Lithosiinae.

*108. *Endrosa Irrorella* Cl. *ab. Crassipuncta* m. „*Alis anterioribus punctis permagnis*“.

Gatunek ten skłonny jest do tworzenia aberacyj, polegających głównie na różnym odcieniu żółtego koloru tła skrzydeł, zmiennej ilości kropek czarnych i promienistem wydłużaniu się tychże. W Brzuchowicach koło Lwowa odkryłem 11-go czerwca formę, odznaczającą się nadzwyczajnie powiększonemi kropkami.

109. *Pelosia Obtusa* H. S. Bardzo piękny samczyk tego nadzwyczajnie rzadkiego motylka przyleciał do światła lampy w Bro-

---

[1]) Formę tę uważano dawniej za odmianę gatunku *Revayana* Sc.; późniejsze badania wykazały, że jest odrębnym gatunkiem (Kloss, Zool.-bot. Ges. 1907, str. (173).

dach dnia 12-go lipca [1]). (Dr Rebel, który go oglądał, donosi, że Nadworne Muzeum przyrodnicze w Wiedniu posiada tylko jeden uszkodzony egzemplarz tego gatunku [2]).

Zygaenidae.

*110. *Zygaena? Transalpina* Esp. *v. Astragali* Bkh. W zbiorze posiadam stary i nieco już zniszczony okaz z Klęczan koło Nowego Sącza (złowiony na początku sierpnia), który Dr Rebel poczytał za *Z. Transalpina v. Astragali.* Na razie jest to gatunek wątpliwy dla fauny krajowej.

Psychidae.

111. *Pachytelia Villosella* O. Próżny już woreczek (♂) znalazłem w lipcu na skalistych zwałach w Piwnicznej (Dr Rebel det.). Gatunek ten wykazano w pojedynczych okazach dotychczas tylko z okolicy Lwowa i Brodów.

*112. *Apterona Crenulella* Brd. *form.* ♀ *parthen. Helix* Sieb. Charakterystyczne, ślimakowato-skręcone woreczki tej pod względem biologicznym szczególnej formy motyla znajdowałem co roku w czasie wakacyj (w lipcu) w wielkiej ilości przyczepione do skał, w Piwnicznej i indziej nad Popradem; z powodu spóźnionej pory były jednak próżne.

*113. *Rebelia Sapho* (recte *Sappho*) Mill. W dolinie Popradu i koło Lwowa, w czerwcu nie rzadki [3]).

Résumé.

Über neue und wenig bekannte Arten der galizischen Schmetterlingsfauna. 9. Beitrag.

In diesem Beitrage werden vom Verfasser die Resultate einer weiteren Revision seiner Sammlung galizischer Großschmetterlinge,

[1]) Okaz ten, oznaczony przez ś. p. Rühla w Zurychu błędnie jako *Paida* (*Apaidia* Hmps.) *Rufeola* Rbr., wykazałem pod tą niewłaściwą nazwą w pracy mojej: „Beitr. z. Lepidopterenfauna Galiziens" (Verhandl. d. Zool.-bot. Ges. in Wien, 1894), co niniejszem prostuję.

[2]) W znanych mi faunistycznych wykazach motyli krajowych nie znalazłem dotąd wzmianki o tym gatunku; natomiast wymieniono go z Galicyi w katalogu Staudingera i Rebla (l. c.) str. 379.

[3]) Dwa okazy tej formy oznaczono mi w Wiedniu jako *Rebelia Sappho* Mill., kilka innych zaś, należących bez wątpienia do tego samego gatunku, uznano poprzednio za *Rebelia* (dawniej *Epichnopteryx*) *Plumella* H. S. Ponieważ atoli jedną z najważniejszych cech rodzaju *Rebelia* ma stanowić ostroga na przednich goleniach, jakiej żaden z moich kilkunastu okazów nie posiada, należałoby ową cechę rodzajową skreślić. W ogóle trudna rodzina Psychidów wymaga jeszcze dalszych studyów systematycznych.

vorwiegend der Geometriden, mit besonderer Berücksichtigung seltener, sowie für die Landesfauna neuer Formen, bezüglich ihrer Verbreitung im Gebiete, in systematischer Reihenfolge besprochen. In der Einleitung wird auf die neueste einschlägige Literatur hingewiesen.

Als neu für die Fauna Galiziens werden 57 Formen (vorwiegend Aberrationen) angeführt, außerdem viele unbenannte Aberrationen beschrieben.

Von neu benannten Formen wären hervorzuheben: *Pygaera Curtula* L. *gen. aest. Aestiva.* „Multo obscurior, alis anter. brunnescentibus, distinctius signatis, macula apicali parte interiore plerumque nigrescenti"; *Herminia Derivalis* Hb. *ab. Innotatalis.* „Tota infuscata, alis innotatis"; *Brephos Parthenias* L. *ab. Dealbata.* „Alis non albo pictis"; *Anaitis Plagiata* L. *ab. Interrupta.* „Area media alarum anter. late interrupta"; *Larentia Lugubrata* Stgr. *ab. Basinigra.* „Area media alarum anteriorum nigerrima, area basali posteriorum tota fusconigra"; *L. Albulata* Schiff. *ab. Mundata.* „Alarum anter. area media aequaliter testacea, praeangusta, extrorsum vix angulata, punctis fuscis non determinata"; *Thaumnonoma Brunneata* Thnbg. *var. Obscurior.* „Alis obscurioribus, strigis obsoletis, plerumque extinctis". *Endrosa Irrorella* Cl. *ab. Crassipuncta.* „Alarum anter. punctis permagnis".

Von besonders interessanten Arten seien noch erwähnt: *Hesperia Fritillum* Rbr., *Larentia Suffumata* Hb. *ab. Minna* Butl., *Pelosia Obtusa* H. S. und *Rebelia Sappho* Mill., deren Zugehörigkeit zur Gattung *Rebelia*, wegen Mangels des Vorderschienenspornes in Frage gestellt wird.